

Із системи бухгалтерського обліку інформація надається користувачам, яких прийнято поділяти на зовнішніх і внутрішніх. Вважається, що зовнішнім користувачам надається обмежений обсяг інформації, внутрішнім – повний.

Конфіденційною інформацією відповідно до Закону України «Про доступ до публічної інформації» є інформація, доступ до якої обмежено фізичною або юридичною особою, крім СВІП, та яка може поширюватися у визначеному ними порядку за їхнім бажанням відповідно до передбачених ними умов. У частині 1 і 2 статті 13 цього Закону зазначена інформація, яка не може бути віднесена до конфіденційної.

Розпорядники інформації, визначені частиною 1 статті 13 цього Закону, які володіють конфіденційною інформацією, можуть поширювати її лише за згодою осіб, які обмежили доступ до інформації, а за відсутності такої згоди – лише в інтересах національної безпеки, економічного добробуту та прав людини.

Таємною інформацією визнається інформація, доступ до якої обмежується відповідно до Закону України «Про доступ до публічної інформації», розголошення якої може завдати шкоди особі, суспільству й державі. Таємною визначається інформація, яка містить державну, професійну, банківську таємницю, таємницю слідства та іншу передбачувану законом таємницю [1].

Порядок доступу до таємної інформації регулюється Законом України «Про доступ до публічної інформації» та спеціальними законами, зокрема: Законами України «Про державну таємницю» – стосовно державної таємниці; «Про банки і банківську діяльність» – стосовно банківської таємниці тощо [2; 3].

До службової може належати така інформація:

– що міститься в документах суб'єктів владних повноважень, які становлять внутрівідомчу службову кореспонденцію, доповідні записки, рекомендації, якщо вони пов'язані з розробкою напряму діяльності установи або здійснення контрольних, наглядових функцій органами державної влади, процесом ухвалення рішень і передують публічному обговоренню та/або ухваленню рішень;

– зібрана у процесі оперативно-розшукової, контррозвідувальної діяльності, у сфері оборони країни, яку не віднесено додержавної таємниці.

Документам, що містять інформацію, яка становить службову інформацію, присвоюється гриф «Для службового користування».

Перелік відомостей, що становлять службову інформацію, який складають органи державної влади, органи місцевого самоврядування, зокрема на виконання делегованих повноважень, не може бути обмеженим у доступі.

Тобто забезпечення інформаційного захисту є комплексом дій, які починаються з самого процесу формування інформаційної системи і закінчуються на етапі контролю виконання визначених заходів безпеки.

Список використаних джерел: 1. *Про доступ до публічної інформації* [Електронний ресурс] : Закон України від 09.06.2013 № 2939-17. – Режим доступу : <http://zakon4.rada.gov.ua/laws/show/2939-17>. 2. *Про державну таємницю* : Закон України від 21 січня 1994 року № 3855-ХІІ. 3. *Про банки і банківську діяльність* : Закон України від 7 грудня 2000 року № 2121-111. 4. *Рожелюк В. М.* Організація бухгалтерського обліку діяльності переробних підприємств : монографія / В. М. Рожелюк. – К. : ННЦ ІАЕ, 2013. – 488 с.

УДК 005.336:658.14/17

О. І. Волот, канд. екон. наук, доцент, доцент кафедри бухгалтерського обліку, оподаткування та аудиту

В. В. Дякова, студентка

Чернігівський національний технологічний університет, м. Чернігів, Україна

ЕКОНОМІЧНИЙ ПОТЕНЦІАЛ ПІДПРИЄМСТВА: СУТНІСТЬ ТА СТРУКТУРА

Ключові слова: економічний потенціал, управління підприємствами, сутність, структура.

Для будь-якого підприємства дуже важливо бути конкурентоспроможним та ефективним. Ефективне функціонування підприємства пов'язане із забезпеченням оптимального співвідношення між його затратами та результатами, також необхідно раціонально використовувати свій

капітал. Ринкове середовище є дуже динамічним, посилюється конкуренція, все більше на вітчизняні ринки проникають зарубіжні товаровиробники, які оснащені передовими технологіями. Через це підприємствам необхідно розвиватися, щоб вони змогли залишитися на ринку, отримувати та збільшувати свій прибуток. У кожного підприємства є свій потенціал, який визначає результати його діяльності за певний період, що дозволяє власникам зіставити свої очікування із запланованими результатами, оцінка фінансово-економічних показників показує доцільність функціонування цього підприємства. Успішність підприємства залежить від його економічного потенціалу, тобто від форм ресурсного забезпечення та характеру його використання.

Дослідженню економічного потенціалу приділяли увагу у своїх роботах багато вчених, серед яких значний внесок зробили Л. Н. Гончарова, Е. В. Попов, Ю. Т. Бубнов, Л. В. Скоробогата, Є. Г. Ченцова, Н. С. Краснокутська, Є. В. Лапін, С. А. Жданов та багато інших.

Термін «потенціал» в економічній літературі розуміють неоднозначно. Відповідно до словникових визначень це поняття походить від латинського *potential* – міцність, сила. У широкому значенні потенціал – це сукупність ресурсів, які можуть бути використані для досягнення певної мети. За Л. Н. Гончаровою [1], економічний потенціал – це сукупність усіх економічних можливостей, спрямованих на виробництво матеріальних благ і послуг, максимально можливе використання усіх наявних на підприємстві ресурсів для випуску необхідної і конкурентоспроможної продукції.

Дослідження потенціалу підприємства як складного економічного явища неможливе без вивчення його внутрішньої будови, для її характеристики, відображення певного взаємозв'язку складових частин використовується поняття структури. Підприємства різних галузей та масштабів діяльності матимуть різну структуру потенціалу. Існує певна сукупність базових елементів і відсутність будь-якого з них унеможливує діяльність підприємства як економічного суб'єкта [2]. Базова структура потенціалу для усіх видів однакова і залежить від рівня втілення (наявний потенціал та потенціал розвитку), рівня використання (реалізований та нереалізований) та доцільності існування невикористовуваного потенціалу (резерв та надлишок). Така структура єдина і властива різним видам потенціалу [3].

Розглянемо структуру економічного потенціалу за Л. В. Скоробогатою [4]. Вона виділяє кадровий, інформаційний, виробничий та фінансовий потенціали. У виробничому потенціалі виділено необоротні та оборотні ресурси, а у фінансовому потенціалі – інвестиційні та фінансові ресурси. Такий вигляд структури виділяє найважливіші складові, але не відображає всіх основних елементів потенціалу, що не відповідає потребам аналізу та оцінювання.

Найповніше відображена структура економічного потенціалу підприємства в дослідженнях Є. В. Лапіна [5], наведена на рис. 1. Основою поділу на складові є виділення окремих підсистем. Однак варто зазначити, що для сукупної оцінки потенціалу в структурі необхідно виділити інформаційний потенціал. Крім того, виокремлення природно-ресурсного потенціалу можливе лише для певних підприємств, враховуючи вид їхньої діяльності.

Узагальнюючи аналіз літературних джерел, економічний потенціал підприємства доцільно розуміти як сукупність наявних ресурсів та можливостей їх трансформувати, щоб досягти поставлених економічних цілей. Пропонується виділити такі елементи економічного потенціалу підприємств: трудовий, виробничий, фінансовий, інноваційний та інформаційний потенціали.

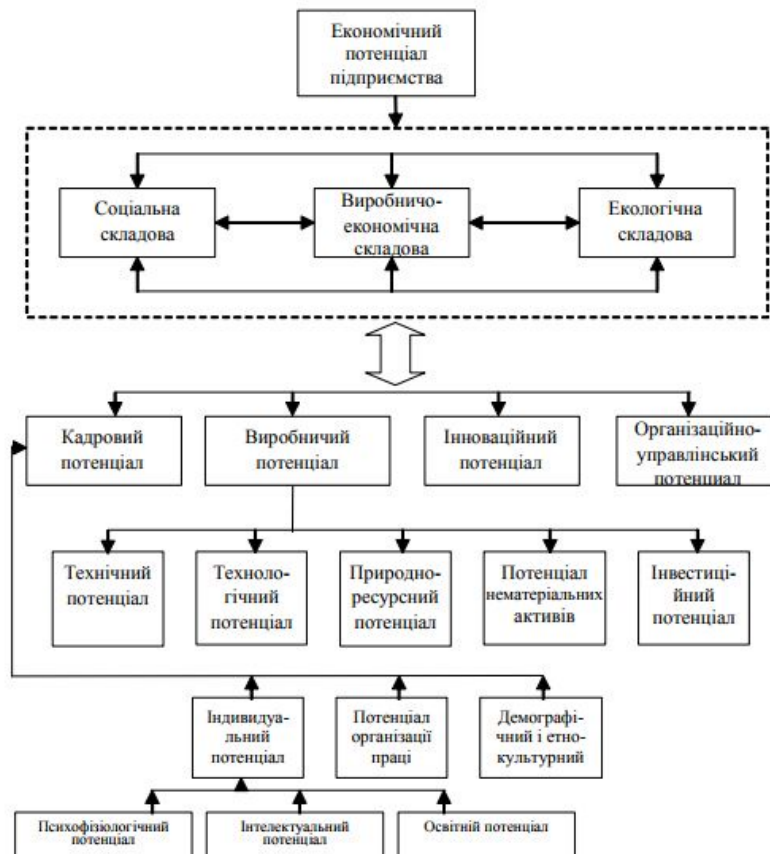

Рис. Структура економічного потенціалу підприємства за Є.В. Лапіним

Отже, кожне підприємство володіє потенціалом, який можна сформувати, проаналізувати, оцінити та управляти ним. Необхідно вміло використовувати потенціал підприємства як з метою збереження своїх позицій на ринку, так і для розвитку в майбутньому. Багато науковців досліджують економічний потенціал підприємств. Однак досі немає єдиного визначення цієї категорії, тому є потреба в її однозначному тлумаченні та подальшому дослідженні.

Список використаних джерел: 1. Гончарова Л. Н. Оценка и механизм повышения эффективности использования производственного потенциала машиностроительных предприятий : автореф. дис. ... канд. екон. наук / Л. Н. Гончарова. – Белгород, 2000. – 22 с. 2. Краснокутська Н. С. Потенціал торговельного підприємства: теорія та методологія дослідження : монографія / Н. С. Краснокутська. – Х. : Харк. держ. ун-т харчування та торгівлі, 2010. – 247 с. 3. Бачевський Б. Є. Потенціал і розвиток підприємства : навч. посіб / Б. Є. Бачевський, І. В. Заблудська, О. О. Решетняк. – К. : Центр учбової літератури, 2009. – 400 с. 4. Скоробогата Л. В. Оцінка та технології обліку економічного потенціалу діяльності підприємств : дис. ... канд. екон. наук : спец. 08.06.04 / Скоробогата Лариса Вікторівна ; Державна академія статистики, обліку та аудиту Держкомстату України. – К., 2005. – 220 с. 5. Лапін Е. В. Экономический потенциал предприятий промышленности: формирование, оценка, управление: дис. ... д-ра екон. наук : спец. 08.07.01 / Лапін Евгений Васильевич. – Сумы, 2006. – 432 с.

УДК 658.7

К. В. Гнедіна, канд. екон. наук, доцент, доцент кафедри бухгалтерського обліку, оподаткування та аудиту

С. С. Мінченко, магістрант

Чернігівський національний технологічний університет, м. Чернігів, Україна

СТРАТЕГІЯ ПОСТАЧАВАННЯ: СУТНІСТЬ ТА РОЛЬ У ЕКОНОМІЧНОМУ РОЗВИТКУ ПІДПРИЄМСТВА

Ключові слова: організація постачання, вибір постачальника, стратегія постачання.

Постачання є однією із невід'ємних ланок діяльності суб'єкта господарювання. Рівень ефективності функціонування системи постачання позначається на процесах виробництва та збуту, а також на результативності діяльності підприємства загалом. Для отримання конку-